

Szanowni Państwo,

i tak oto, powoli zbliżamy się do końca piątej kadencji odrodzonego samorządu miejskiego. Jednocześnie mija 20 lat od powstania Unii Metropolii Polskich, najstarszej ogólnokrajowej organizacji jednostek samorządu terytorialnego, którą mam zaszczyt kierować w obecnej kadencji.

Jubileusz naszej organizacji nawiązuje do daty 18 maja 1990 roku, gdy w Warszawie, z inicjatywy prezydenta Stanisława Wyganowskiego, odbyła się debata „Stolica Rzeczypospolitej Polskiej w krytycznej dekadzie mijającego wieku”. Efektem debaty była idea podzielenia się stołecznością i wola solidarnego współdziałania Warszawy z innymi głównymi miastami kraju, co doprowadziło do powołania Unii Metropolii Polskich. Jej zebranie założycielskie odbyło się 11 października 1990 roku w Krakowie. Dzisiaj do naszej organizacji należy 12 głównych miast Rzeczypospolitej: Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Kraków, Lublin, Łódź, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa i Wrocław.

Jak każdy jubileusz, także i ten, skłania ku refleksji, co w mijającym czasie udało się zrobić dla mieszkańców największych miast, a także nad skalą niewykorzystanych szans. Z całą pewnością dwadzieścia minionych lat to ogrom pracy kolejnych prezydentów, sekretarzy i skarbników miast, samorządowej kadry kierowniczej, tysiocy anonimowych pracowników komunalnych, którzy z pasją i oddaniem codziennie realizują swoje zadania na rzecz nie tylko lokalnych społeczności. Często ich działania wyprzedzają odpowiednie uregulowania prawne, a ciągle trudne warunki finansowe zmuszają do szukania i wprowadzania w życie bardziej efektywnych rozwiązań dostosowanych do specyficznych problemów miast metropolitalnych, służących przecież nie tylko swoim mieszkańcom, ale łącznie co najmniej kilkunastu milionom Polaków. Dlatego zaproponowałem Kolegom Prezydentom, abyśmy w formie publikacji spróbowali pokazać to, co dobrego dzieje się w naszych miastach, zwracając jednocześnie uwagę na ciągle nierozwiązaną w naszym kraju tzw. kwestię metropolitalną.

Ustaliliśmy wspólnie, że każde z naszych miast przygotowuje „swoją” materiał do książki, trzy praktyki z organizacji i wykonywania zadań publicznych, w tym z zakresu swojego przewodnictwa w jednej z 12 komisji problemowych UMP. Wybrane projekty miały być innowacyjne, sprawdzone w praktyce i możliwe do powielenia przez inne samorządy miejskie. Uznaliśmy również, że przedstawiane rozwiązania mogą mieć długoletnią historię i nie muszą być efektem tylko obecnej kadencji samorządu.

W ten sposób powstała ta książka. Dyrektor Biura UMP Andrzej Lubiowski zaproponował okładkę „z ręką Prezesa UMP”, złożoną w geście - tak trzymać! I jeżeli dodatkowo dobre praktyki będą dla kogoś inspiracją - cel zostanie osiągnięty.

Mamy zatem przed sobą rozmaite innowacyjne rozwiązania: od systemowych w zakresie organizacji i zarządzania finansami miasta, planowania przestrzennego, rewitalizacji, po - z pozoru mniej spektakularne, ale nie mniej ważne - zmiany np. w zakresie szkolnictwa zawodowego pozwalające młodzieży odnaleźć się na coraz bardziej wymagającym rynku pracy. Miasto, realizując projekty infrastrukturalne, wielkie inwestycje, nie może bowiem zapominać o ludziach - swoich mieszkańcach, ale także o tych wszystkich, którzy uczą się tu, studiują i codziennie dojeżdżają do pracy.

Uważny Czytelnik zauważy, że spora część innowacyjnych praktyk nie mieści się w ciasnym gorsecie obecnych granic administracyjnych miasta. Myślę tu o projektach realizowanych wspólnie z okolicznymi gminami i powiatami, np. w zakresie komunikacji publicznej (Bydgoszcz, Katowice, Warszawa), informatyzacji (Rzeszów), bezpieczeństwa (Szczecin), rozwoju gospodarczego (Lublin) czy, jak w przypadku Gdańska, zarządzania dużym projektem kulturalnym. To powinno dawać do myślenia tym, którzy twierdzą, że reforma administracji publicznej jest procesem zakończonym i nic w tym względzie robić już nie trzeba.

Życzę Państwu, aby kolejne, jubileuszowe wydanie naszego podręcznika dotyczyło już nie tylko miast głównych RP, ale ustanowionych regionów (powiatów) metropolitalnych, dostosowanych do nowoczesnej, coraz bardziej metropolizującej się gospodarki, do wyzwań cywilizacyjnych, jakie stoją dziś przed nami - przed Polską.

*Paweł Adamowicz
Prezes UMP*